

Terminológia a vzťahy v CŽV

Použitie základných termínov v návrhu koncepcie sa opiera o ich výklad v slovníku, ktorý tvorí prílohu Správy EK k realizácii celoživotného vzdelávania/učenia sa v Európe (Brusel, 2001).

Celoživotné učenie

Všetky aktivity učenia sa počas života s cieľom zlepšiť vedomosti, zručnosti a kompetencie v rámci personálnych, občianskych, sociálnych a/alebo zamestnaneckých perspektív.

Formálne učenie

Učenie sa, ktoré obyčajne poskytujú školy v školskom systéme (inštitúcie pre vzdelávanie a výcvik). Je štruktúrované (podľa cieľov učenia, počtu hodín alebo podpory učenia sa) a vedie k získaniu osvedčenia. Formálne učenie sa je zámerné vzhľadom k perspektívam učiacich sa.

Neformálne učenie

Učenie, ktoré neposkytujú školy, ale iné vzdelávacie ustanovizne a obyčajne nevedie k získaniu dokladu o vzdelaní. Je však štruktúrované (čo sa týka cieľov, počtu hodín alebo podpory učenia sa). Neformálne učenie je zámerné vzhľadom k perspektívam učiacich sa.

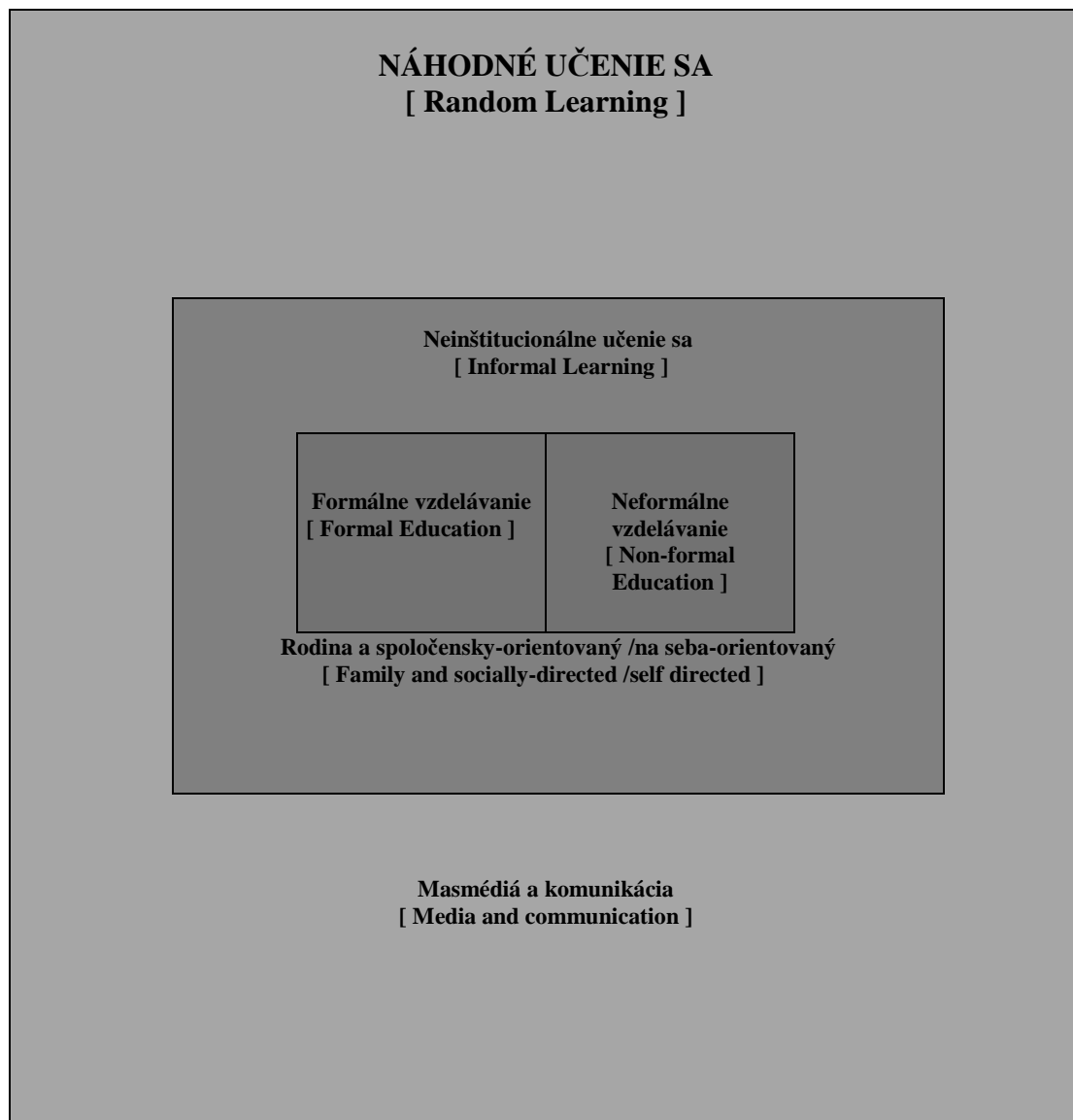
Informálne učenie (neinštitucionálne)

Učenie vychádzajúce z každodenných aktivít jednotlivca spojených s prácou, rodinou alebo voľným časom. Nie je štruktúrované (podľa cieľov, počtu hodín alebo podpory učenia sa) a obyčajne nevedie k získaniu osvedčenia. Informálne učenie sa môže byť zámerné, ale najčastejšie nebýva zámerné, skôr je príležitostné – náhodné.

Oceňovanie/Hodnotenie učenia sa

Proces uznávania účasti na vzdelávaní ale aj dosiahnutých výsledkov formálneho, neformálneho a neinštitucionálneho učenia sa.

Vzťahy medzi formálnym vzdelávaním, neformálnym vzdelávaním a informálnym (neinštitucionálnym) učením sa znázorňuje nasledujúca schéma:

K ďalším dôležitým termínom patria nasledovné (podľa Palán, Z. Výkladový slovník vzdelávání dospělých. DAHA, Praha 1997):

Učenie

Proces, ale aj výsledok orientovaný na získanie a rozširovanie vedomostí, zručností, postojov, mení, formuje sa tak osobnosť človeka.

Učenie sa

Aktivita jednotlivca zameraná na získanie a rozširovanie vedomostí, zručností a postojov.

Vzdelávanie

Proces cieľavedomého poskytovania a aktívneho vytvárania a osvojovania sústavy odborných vedomostí, praktických zručností , skúseností, morálnych čŕt a záujmov.

Vyučovanie

Je to sústavná, cieľavedomá a plánovitá činnosť učiteľa, ktorou vyvoláva, usmerňuje a realizuje učenie sa žiaka, študenta.

Výcvik

Vzdelávací proces, ktorý je zameraný predovšetkým na osvojenie praktických schopností, motorických zručností, návykov a postojov potrebných pre výkon určitej pracovnej činnosti.